Jasno je, da so komunisti sedaj sami priznali, da so oni pripravili 27. marca 1941, da prirejo Jugoslavijo

IZDAJA ZA NARODNE PIONIRJE

Leto XXV., št. 72 | Poštnina plačana v gotovini Postgebühr bar bezahlt | Ljubljana, petek 30. marca 1945 | Preis — Cena 2.— lir

...ništvo, Ljubljana, Puccinijeva ul. 5. ...efon št. 31-22, 31-23, 31.24.

...ni oddelek Ljubljana, Puccinijeva ...5. Telefon št. 31-25, 31-26. ...ica: Novo mesto: Ljubljanska c. 42 ... zastopstvo za oglase iz Italije in inozemstvo: UPI S. A., Milano.

Računi za Ljubljansko pokr. pri poštnočekovnem zav. št. 17.749, za ostale kraje Italije: Servizio Conti Corr. Post. 11-3111

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka. Mesečna naročnina 32 lir.

Uredništvo: Ljubljana — Puccinijeva ulica št. 5. Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24.

Rokopisi se ne vračajo.

Schwere Kämpfe zwischen Emmerich und der unteren Ruhr

Angriffe der Bolschewisten in Nordwest-Ungarn anfgefangen — Häuser-Kämpfe in Küstrin — Schnelle feindliche Verbände bis in den Raum von Giessen-Marburg und Grünberg in Hassen vorgestossen — Die bis Gemünden-Hammelburg vorgedrugenen amerikanischen Panzerspitzen aufgerieben

Aus dem Führerhauptquartier, 29. März. (DNB.) Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

In Nordwest-Ungarn wurden die auf breiter Front fortgesetzten Angriffe der Bolschewisten an der Zala und Raab aufgefangen. Nördlich der Donau leisten unsere Truppen dem Feind westlich des Gran an der Neutra Widerstand.

Unsere bei Neusohl zum Gegenangriff angesetzten Kampfgruppen gewannen Spania-Dolina zurück und riehen ein rumänisches Regiment auf. Die Vernichtung eines weiteren Regiments ist im Gange.

An den Nordwestausläufern der Hohen Tatra wurde angreifender Feind im Gegenangriff abgerjegelt. Beiderseits Loslau und südlich Leobschütz scheiterten die unter hohem Materialaufwand geführten Durchbruchsversuche der Bolschewisten wiederum an der hartnäckigen Gegenwehr unserer Truppen, die erneut 73 Panzer abschossen. Schwächere sowjetische Angriffe südlich Neisse, bei Strehlen und Breslau hatten keinen Erfolg.

Die tapferen Verteidiger von Küstrin stehen in der Altstadt in schweren aufopferungsvollen Häuserkämpfen. Um die Oderbrückenköpfe Zehden und Langenberg wird weiter heftig gekämpft.

In der Weichselniederung halten unsere Grenadiere heftigen Angriffen stand. Am Kahlholzer Horn lösten sich unsere Nachtruppen nach Bergung sämtlicher Verwundeter vom Gegner und setzten zur Frischen Nehrung über.

In Kurland wurden östlich Libau, nordöstlich Frauenburg und nordwestlich Doblen stärkere Angriffe abgeschlagen. Um einen Einbruch nordwestlich Doblen wird noch gekämpft.

Sprengboote der Kriegsmarine versenkten auf der Donau bei Neusatz 4 Flussschiffe und sprengten Fähr- und Verladeeinrichtungen sowie Materiallager der Sowjets in die Luft.

Am Niederrhein ist es den Engländern und Amerikanern fest nach sechstägigen blutigen Anstrengungen und nach verlustreichem Einsatz von zwej Luftlandedivisionen im Rücken unserer Front gelungen, ihren Brückenkopf bis Bocholt, Borken und Dorsten zu erweitern und in Hamborn einzudringen. Die schweren Kämpfe gegen dem Feind, der seine Angriffe an der gesamten Front von Emmerich bis zur unteren Ruhr fortsetzt, dauern an.

An der Sieg und nördlich des hohen Westerwaldes haben unsere Truppen eine nach Süden gerichtete Sicherungsfront aufgebaut. Schnelle feindliche Verbände sind in schmalen Abschnitten über Wetzlar bis in den Raum von Giessen-Marburg und aus einem Einbruch bei Hanau bis in die Gegend von Grünberg in Hessen vorgestossen. Im Rücken dieser Kräfte halten unsere Stützpunkte an der Lahn, im Taunus-Gebiet und am unteren Main ihre Stellungen gegen den nachfolgenden Feind.

Unsere Truppen warfen den aus einem örtlichen Mainbrückenkops bei Seligenstadt bis Alzenau vorgestossenen Gegner wieder zurück. Die über Aschaffenburg bi in den Raum Gemünden-Hammelburg vorgestossenen Spitzen der 4. amerikanischen Panzerdivision wurden durch eigene Gegenangriffe aufgerieben, 26 Panzer vernichtet, 9 schwere, 3 leichte Panzer und 21 Panzer-Spähwagen erbeutet und 250 Gefangene eingebracht. Die entstandene Frontlücke wurde bej Aschaffenburg wieder geschlossen.

Im nördlichen Odenwald nahm der Feind Michelstadt und an der Bergstrasse nach Süden vorstossend Weinheim. Östlich Mannheim gewannen Angriffe des Gegners nur unwesentlich Boden.

Terrorangriffe anglo - amerikanischer Kampfflugzeuge richteteten sich gestern gegen Hannover und Berlin. Durch Bombenwürfe eines schwächeren Verbandes entstanden ausserdem Schäden in dem Wohngebieten der Stadt Minden.

Srdit nemški odpor na zapadu in vzhodu

Izjalovljen poskus sovražnikovega prodora ob spodnjem Renu — Uničenje sovražnikovih oddelkov v Speesartu — Žilavo vztrajanje nemških borcev na vzhodu

Berlin, 29. marca. Položaj na bojiščih: naraščajoč nemški odpor na zapadu, žilavo vztrajanje na vzhodu, izjalovljenje sovražnikovega prodora ob spodnjem Renu, izpremenjb polni boji med Siegom in Lahnom, uničenje v Spessartu naprej potisnjenih sovražnikovih sil, ustavitev boljševiškega navala na Madžarskem in v Gornji Sleziji, ogorčen nemški odpor ob spodnji Odri in na obeh straneh Gdanskega zaliva ter novi obrambni uspeh v Kurlandiji.

V torek so odgovorile nemške čete na angloameriške napade s silovitimi protiudarci. Ob spodnjem Renu so preprečile s protinapadi na obeh straneh gozda pri Weselu sovražnikove probojne poizkuse proti severu, ob vzhodnih robovih gozda ob Hünxu pa se je zrušil ob zagrizeni obrambi nemških oporišč proti vzhodu usmerjeni naval 9. ameriške armade. Sovražnikovi oddelki, prodirajoči iz Westerwalda proti gornji Siegi, proti odseku Dilj in severnim obronkom Taunusa ter s področja južno od Koblenza proti vzhodu, so naleteli na naraščajoč odpor ter so v trdih bojih z nemškimi silami, ki napadajo zveze z zaledjem naprej potisnjenih osti. Medtem ko nudijo čete in enote ljudske vojske v jugozapadnem delu Frankfurta ogorčen odpor, so se pri Hanauu in Aschaffenburgu ves dan menjavali nemški in sovražnikovi napadi. Najtežjo udarec je doživel sovražnik v pogorju Spessart, kjer so nemške rezerve v torek in sredo dopoldne s protinapadi uničujoče razbile sovražnikove oklopniške sile, ki so prodrle do Gemündena. V gornjerenski ravnini so se ameriški napadi z mostišč pri Wormsu in Mannheimu ustavili ob nemških zapornih postojankah vzdolž Bergstrasse.

Na vzhodu so preprečile nemške čete na Madžarskem in v gornji Sleziji sovjetski poizkus prodora predvsem ob gornji Odri ter uničile preko 100 oklopnikov. Branilci Küstrina ter posadki nemških oporišč Zehden in Langenberg so vzdržali močne napade. S podporo pomorskih sil so vzdržale nemške čete na obeh straneh Gdanskega zaliva neprestane težke sovjetske napade. Kurlandski borci so dosegli proti zopet močnejšim sovražnikovim sunkom ponovno jasne obrambne napade.

»Samo začasen uspeh!«

Stockholm, 28. marca. Med pretiranimi poročili angloamerikanskih vojnih poročevalcev iz zapadnega bojišča se pojavlja marsikak glas iz Londona in Washingtona, ki priporoča previdnost in treznost ter poudarja močno odpornost nemškega naroda in nemških vojakov. Tudi general Eisenhower je bil, kakor javlja »Stockholms Tidningen«, primoran ugotoviti, »da je bil dosežen samo začasen uspeh in da mora svariti pred pretiranim optimizmom.«

Visoke izgube kanadskih padalcev

Ženeva, 29. marca. »Daily Herald« priznaša poročila z bojišča, v katerem poročajo o težke izgube, ki so jih vsled nemškega topniškega ognja utrpele kanadske čete pri prekmanku. Številna spremljevalna letala so bila sestreljena in le malo jih je prišlo nepoškodovanih. Tudi pri poletavanju so se številna prevozna letala vsled nizke megle razbila, ker so treščila v hiše ali na nekopane skupine dreves.

Borbenost nemške mladine

Ženeva, 29. marca. Na podlagi razgovora z nekim 20letnim narodnim sodelavcem, ki je prišel v ujetništvo na italijanskem bojišču, priđaja vojni poročevalec Pearce v listu »Daily Herald« poročilu o neomajnem zaupanju in nezlomljivi bojni volji nemške mladine. Nemčija bo to vojno dobila, čeprav šele čez dalj časa, je izjavil ta mladi Nemec. Nobben zavzemški vojak se ne bo čutil varnega na nemški zemlji. Izdajalcev sovražnik med Nemci ne bo našel. Nemški narod gori svati srd proti nadodom, ki osporavajo Nemčiji njen življenjski prostor.

Nemško letalsko delovanje nad južno Anglijo

Amsterdam, 29. marca. Kakor javlja britanska poročevalska služba, je bilo od sede do četrtka zjutraj usmerjeno nemško letalsko delovanje proti južni Angliji. Nastale so znatne izgube in materialna škoda.

Težki boji med Emmerichom in spodnjo Ruhro

Boljševiški napadi v severno-zapadni Madžarski prestreženi — Hišni boji v Küstrinu — Hitri sovražnikovi oddelki prodrli do področja Giessen-Marburg in Grünberg na Hassenskem — Ameriške oklopniške osti, prodrle do Gemünden-Hammelburga, smo uničili

Führerjev glavni stan, 29. marca. (DNB) Vrhovno poveljstvo oboroženih sil javlja:

V severnozapadni Madžarski smo prestregli boljševiške napade, nadaljevane na široki bojni črti ob Žali in Rabi. Severno od Dunava se naše čete sovražniku upirajo zapadno od Hrona ob Nitri.

Naše bojne skupine, ki so prešle pri Banski Bistrici v protinapad, so zavzele nazaj Spanjo dolino ter razbile nek rumunski polk. Uničenje nekega nadaljnjega polka je v teku.

Na severnozapadnih obronkih Visoke Tatre smo s protinapadi zajezili napadajočega sovražnika. Na obeh straneh Loslaua in južno od Leobschütza so se izjalovili z veliko uporabo materiala izvedeni probojni poizkusi boljševikov zopet ob trdovratni protiobrambi naših čet, ki so ponovno uničile 73 oklopnikov. Šibkejši sovjetski napadi južno od Neisse pri Strehlenu in Breslauu so bili brezuspešni.

Hrabri branilci Küstrina se borijo v starem mestu v težkih požrtvovalnih hišnih bojih. Za predmestje ob Odri Zehden in Langenberg se nadalje silovito borimo.

V nižini ob Visli se zoperstavljajo naši grenadirji silnim napadom. Ob Kaidholzer Hornu so se odločile naše zaščitnice, potem ko so spravile na varno vse ranjence, od nasprotnika ter prešle preko Frische Nehrung.

V Kurlandiji smo odbili močnejše napade vzhodno od Libaua, severnovzhodno od Frauenburga in severnozapadno od Doblena. Za nek vdor severnozapadno od Doblena se še borimo.

Rušilni čolni vojne mornarice so potopili na Dunavu pri Novem Sadu 4 rečne ladje ter pognali v zrak naprave za pretovarjanje ter sovjetska skladišča gradiva.

Ob spodnjem Renu se je Angležem in Američanom šele po 6-dnevnih krvavih naporih in po izgub polni uporabi dveh padalskih divizij za hrbtem našega bojišča posrečile razširiti svoje predmostje do Bocholta, Borkena in Dorstena ter vdreti v Hamborn. Težki boji proti sovražniku, ki nadaljuje s svojimi napadi na vsem bojišču od Emmericha do spodnje Ruhre, trajajo dalje.

Ob Siegi in severno od visokega Westerwalda so izgradile naše čete proti jugu usmerjeno obrambno bojišče. Hitri sovražnikovi oddelki so prodrli na ozkih odsekih preko Wetzlarja do področja Giessen-Marburg ter iz nekega vdora pri Hannauu do področja Grünberga na Hessenskem. Za hrbtom teh sil držijo naša oporišča ob Lahnu, na področju Taunusa ter ob spodnji Maini svoje postojanke proti sledečemu sovražniku.

Naše čete so vrgle zopet nazaj nasprotnika, ki je predrl iz krajevnega predmostja ob Mainu pri Seligenstadtu do Alzenaua. S protinapadi smo uničili osti četrte ameriške oklopniške divizije, ki so predrle preko Aschaffenburga do področja Gemünden-Hammelburg. Pri tem smo uničili 20 oklopnikov, zaplenili 9 težkih in 3 lahke oklopnike ter 21 oklopniških izvidniških voz in zajeli 250 ujetnikov. Nastalo bojiščno vrzel smo pri Aschaffenburgu zopet sklenili.

V severnem Odenwaldu je zavzel sovražnik Michelstadt ter ob Bergstrasse s prodorom proti jugu Weinheim. Vzhodno od Mannheima je nasprotnik s svojimi napadi le nebistveno napredoval.

Angloameriška bojna letala so včeraj teroristično napadla Hannover in Berlin. Zaradi odmetov bomb nekega šibkejšega oddelka je nastala razen tega škoda v stanovanjskih predelih mesta Minden.

Berlinsko časopisje o položaju

Berlin, 29. marca. Berlinsko časopisje se nadalje na uvodnem mestu bavi s položajem na zapadu. Posebno pozornosti posvečajo sovražnikovim naporom, da bi s sistematičnim razširjanjem napačnih poročil vzbudili ravno v trenutku, ko postaja nemški odpor vedno večji, vtis, da je odločitev že padla.

Položaj na zapadu, tako piše »Völkischer Beobachter«, je nadalje označen z napori Britancev in Američanov, da bi dosegli z daleč naprej poslanimi oklopniškimi oddelki zmešnjavo v zaledju nemškega bojišča. Medtem ko sovražnik ob spodnjem Renu kljub uporabi močnih oddelkov, izkrcanih iz zraka, ni mogel doseči prodora, se mu je posrečilo iz Westerwalda prodreti pri Limburgu v dolino Lahne ter iz vdornega mesta pri Oppenheimu premestiti boje do spodnjega Maina tja do pogorja Spessart. Pogled na zemljevid kaže, kakšne nevarnosti pomenja takšen ozek prostor z dolgimi boki za napadalca v sovražnikovi deželi. Nemški protiukrepi bodo skrbeli, da bo sovražnik kmalu spoznal to dejstvo in ti ukrepi že učinkujejo. V spoznanju tega položaja izrablja sovražnik te sunke za živčno vojno ter razširja v svet senzacijska poročila, da bi vzbudil strah in paniko pri nemškem prebivalstvu ter s tem uničil duhovne predpogoje za izgraditev učinkovite obrambe. Ta poizkus pa bo brezuspešen. Nemci bodo toliko bolj neomajeni ter se bodo borili in prekrižali sovražnikove račune v gotovosti, da bo odločitev na koncu izgledala povsem drugače, kakor si to danes domišlja sovražnik.

»12 Uhr Blatt« piše, da pretiravajo Angloameričani svoje uspehe onstran Rena ne samo zato, da bi pred lastnimi narodi upravičili ogromne žrtve, marveč tudi zato, da bi dosegli zmešnjavo v nemškem narodu ter da bi imeli od te panike korist. Sovražnik si brezdvomno brez agitacije ne upa doseči uspehe. Nemški narod pa ne bi mogel izvojevati te vojne s tolikšnim junaštvom in vztrajnostjo, če bi se pustil varati z živčno vojno in grožnjami. Namesto z zmešnjavo, tako poudarja list na koncu, je odgovoril sovražniku z ogorčenim odporom, namesto s paniko z odločno pripravljenostjo za boj.

Argentina je klonila pred imperializmom Zedinjenih držav

Pod washingtonskim pritiskom je napovedala vojno Japonski in Nemčiji ter se s tem odpovedala svoji samostojnosti

Berlin, 28. marca. Kot zadnja južnoameriška država je tudi Argentina sedaj napovedala vojno Japonski in Nemčiji. Za povod navaja argentinska vlada dogovor v Chapultepecu in že ponovne zahteve po dokazu popolne solidarnosti s politiko ostalih severno- in južnoameriških držav. Argentinska vlada je kot zadnja južnoameriška država dokazala, da se je podala washingtonskemu imperializmu in Rooseveltovi vojni politiki in se s tem odpovedala samostojnosti.

Različnih vojnih napovedi v zadnjem času v nemški javnosti ne smatrajo za posebno resne ter nosijo pečat notranje neresničnosti in izsiljevanja po velesilah, krivih vojne. Tako je tudi z Argentino, ki je stopila v vojno na strani plutokratsko-boljševistične koalicije. Neka uradna vest iz Buenos Airesa priznava pritisk, pod katerim se je izvršila ta vojna napoved, ter pravi, da je poslal Washington nad argentinsko vlado diplomatske zastopnike 20 ameriških držav, ki so še udeležile konference v Mexiku. Ti naj bi Argentini pojasnili, da se mora soudeležiti vojne, kajti sicer ne bo deležna »prednosti« chapultepeckega dogovora! Dokazovanje, da se je Argentina čutila ogroženo po silah trojnega pakta, je smešno in se ga mora ne glede na to zavrniti kot slab poizkus ponarejanja zgodovine. Vstop Argentine v vojno ravno v zadnjem kolu, ni nikakršen slavni čin za to deželo, katere prebivalstvo brez dvoma nima s tem korakom vlade v Buenos Airesu ničesar skupnega. Edini, kateremu bo argentinska burka koristila, je jankejski imperializem.

Stockholm, 29. marca. Kakor javlja »Stockholms Tidningen« so se neuradni španski krogi »samo pomilovalno nasmehnili, ko so slišali o argentinski vojni napovedi.« Nadalje so ti krogi mnenja, da je bil trenotek vojne napovedi z ozirom na splošni razvoj izbran posebno nesrečno.

Gospodarska ofenziva Zedinjenih držav proti Angliji

Stockholm, 28. marca. Medtem, ko poizkušajo Američani že nekaj let velik del dosedanjih britanskih trgov v Južni Ameriki, Afriki in Aziji sistematično pridobiti, skušajo že nekaj časa, kakor je razvidno iz poročil v ameriških listih, sedaj izdolbsti tudi notranji angleški trg. Po načrtu se poizkušajo odtegniti sedanjim in bodočim carinskim in deviznim omejitvam v okviru angleškega valutnega bloka s tem, da kupujejo britanske tvornice v Angliji sami in v dominjonih ter vrše proizvodnjo pod britansko zastavo. Na ta način upajo preprečiti, da bi bili njihovi izdelki izključeni z britanskega trga. V poslednjih tednih in mesecih so prešli številni obrati v najrazličnejših predelih Anglije v roke ameriškega kapitala. Razbohotenje Zedinjenih držav v britanskem gospodarstvu stalno narašča, ugotavljajo v dobro poučenih britanskih krogih z veliko skrbjo. V gospodarskih krogih so mnenja, da so ti poizkusi notranje izdolbitve mnogo bolj nevarni kakor pa napadi od zunaj.

Moskva sistematično ruši jaltsko zgradbo

Samovoljnost v nastopu proti Turčiji — Poostrena nasprotstva med Anglo-Američani in Sovjeti v poljskem vprašanju

Bern, 29. marca. Turški listi še vedno ne komentirajo sovjetske odpovedi prijateljske pogodbe s Turčijo. Ravno tako tudi ni nobene izjave iz ust kakega odgovornega turškega politika, pač pa soglašajo vsa poročila iz Ankare in iz Carigrada, da vlada v turški javnosti potrta vznemirjenost. Vsi se boje, da bodo sovjetske zahteve zelo trde in da Turčija ne v Angliji, ne v Ameriki ne bo dobila zadostne opore, da bi se jim uprla.

Po do sedaj znanih vesteh se zdi izključeno, da bi sovjetska vlada odpovedala pogodbo s Turčijo po prejšnjem sporazumu z angleško in ameriško vlado. Nasprotno, vse celo kaže, da ju o svoji nameri ni niti obvestila. Njen korak je zato smatrati za novo kršitev jaltskega sporazuma in tako gledajo nanj očivilno tudi v angleški in severnoameriški javnosti. Tamošnji tisk si seveda ne upa Moskve odkrito kritizirati, kaže pa svoje nezadovoljstvo s skrajno rezerviranim poročanjem. Nekateri ameriški listi že tudi izražajo mišel, da se »Sovjetska zveza pripravlja za napad na Turčijo«, ne zavzemajo pa k temu nikakega stališča. Tudi švicarski listi so mnenja, da je odpovedi prijateljske pogodbe le prvi korak v izsiljevalni politiki Sovjetske zveze napram Turčiji. Oni ugotavljajo, da so se motili tisti, ki so računali, da bo Moskva po jaltski konferenci popustila v svojih stremljenjih po nadvladi v Evropi in Prednji Aziji.

Da v Kremlju nimajo volje držati se jaltskih dogovorov, kaže tudi poljski primer poleg neštetih drugih pojavov po vsej Evropi. V Jalti so se dogovorili, naj se sestavi nova poljska vlada, v kateri bodo enakopravno zastopani pristaši lublinske in londonske poljske vlade. Moskva sestavo te kompromisne vlade sistematično sabotira, obenem pa je po njenem nalogu lublinska vlada že postavila zahtevo, da ona sama odpošlje poljsko zastopstvo na konferenco v San Francisco. Sovjeti podpirajo to zahtevo, čeprav je v nasprotju z jaltskim sporazumom.

Kakšno obupno razpoloženje vlada zaradi tega položaja med Poljaki v emigraciji, zlasti pa med vojaki, ki se bore na strani Angležev in Američanov, kaže poročilo ameriškega lista »Time«. Ta list je poročal 19. t. m. iz Rima, da se pri poljskih četah po jaltski konferenci vznemirjajoče množe primeri samomora. V prvi polovici marca je samo v Italiji izvršilo samomor več ko 30 poljskih oficirjev in vojakov, po večini sami stari borci izpred Tobruka, Monte Casina itd.

Nov razdor se kaže v najnovejšem času tudi glede Albanije. Tam se je sestavila vlada, ki je docela pod komunističnim vplivom. London je tej vladi odrekel svoje priznanje, Moskva pa demonstrativno zahteva za njo pravico udeležbe na konferenci v San Francisco.

Novo angleško priznanje letalskega terorja

Canterburyjski nadškof označuje morilski teror kot potreben.

Stockholm, 28. marca. »Zavezniki se ne morejo ozirati na stanovanjske predele in kulturne spomenike,« piše dopisnik ameriške agencije »United Press« ter nato z zadovoljstvom ugotavlja, da so nemška mesta »temeljito razrušena«.

Ni bila potrebna še ta ugotovitev ameriškega dopisnika, da bi se podčrtal sistematični angloameriški bombniški teror proti nemškim stanovanjskim četrtim in kulturnim spomenikom. Ameriški dopisnik samo potrjuje morilski sistem, ki ga sovražnikovo vojno vodstvo odkrito priznava.

Prav tako nikogar ne preseneča, če canterburyjski nadškof, torej eden najvišjih dostojanstvenikov angleške cerkve, odobrava teroristične napade. V svojem škofijskem listu označuje umor nemškega civilnega prebivalstva kot »potreben« ter odločno nasprotuje temu, da bi se »ozirali na nečloveško in grozovito trpljenje« nemškega civilnega prebivalstva. Nadškof s tem ponovno potrjuje, da je angleška cerkev zvezana z onimi zločinci ob Temzi ter v Beli hiši, ki imajo izbris nemškega naroda za svoj vojni cilj ter uporabljajo množični umor brezbrambnih kot metodo, da bi dosegli ta cilj.

Velika eksplozija v Rio de Janeiro

Madrid, 27. marca. Kakor javljajo ameriške agencije, je eksplodiralo v luki Rio de Janeiro veliko skladišče betonina. Pet močnih eksplozij je uničilo vse zgradbe v okolici, število mrtvih in ranjenih še ni znano.

„Kompromitirani“

Kakor so se včasih politiki in državniki do izčrpanosti ukvarjali z definicijo »napadalca«, tako se sedaj ukvarjajo titovski komunisti s pojmom »kompromitiran«. Ta pojem je namreč postal za nje posebno interesanten po krimski konferenci, ker so jim na tej svetovali, naj svoj AVNOJ razširijo s pritegnitvijo tistih političnih ljudi iz bivše Jugoslavije, ki se »niso kompromitirali po sodelovanju z okupatorji«. Komunistom gre sedaj za to, da pojem »kompromitiran« tolmačijo čim bolj razteglji vo, tako da se lahko že s sklicevanjem nanj otresejo vseh neljubih jim ljudi in jim ni treba v vseh primerih pokazati svoje brutalne prave barve.

Koga vse smatrajo komunisti za »kompromitiranega«, se je pokazalo že pri poslovanju njihovih »ljudskih sodišč« v Srbiji. Pred nje postavijo vsakogar, ki se ga hočejo otresti. Zadostuje že samo dejstvo, da ni komunist. Še hujše pa je z onimi, ki so se fizično ali moralno uprli zlorabi najhujše narodove stiske za izvedbo komunistične revolucije. Tako kličejo komunisti v Srbiji pred svoja sodišča vsakogar, ki se je komunizmu navkljub udejstvoval na katerem koli področju javnega ali zasebnega življenja, doma ali v inozemstvu. »Slovenski poročevalec« dne 3. februarja t. l. je izrecno napisal, da »ne bo ušel kazni nihče, četudi se skriva v Rimu, Londonu ali Berlinu«. Komunisti imajo torej že sedaj za »narodne izdajalce« vojne zločince in njih pomagače — samo te baje kličejo pred svoja sodišča — tudi vse tiste jugoslovanske emigrante, ki so se ob izbruhu vojne umaknili v inozemstvo, pa se tam upirali ali poskušali upirati boljševizaciji bivše Jugoslavije. Res imajo tudi [illegible] bivše Jugoslavije svoje razlike z emigranti, ki so v najvišjih [illegible] zoperstoji [illegible] tudi ti nočejo nimajo ničesar skupnega s komunistoma nemarami.

Razen na emigrante pa so komunisti razširili pojem kompromitiranja tudi še na serijo drugih ljudi in na čas pred zlomom Jugoslavije. Tako pravijo, da so kompromitirani vsi tisti, ki so »odgovorni za zlom Jugoslavije« pa tudi vsi tisti, ki so se »onemogočili s svojim sodelovanjem v raznih protiljudskih režimih«. Na ta način si hočejo ustvariti izgovor, da lahko odklonijo prav vsakogar, ki jim je neljub, a bi jim ga kdo priporočal za sodelovanje. Na drugi strani jih to seveda ni oviralo, da ne bi v nekih primerih pogledali skozi prste in se vsaj začasno ne zvezali tudi z ljudmi, ki so se v tem ali onem od naštetih pogledov prav vidno in hudo »kompromitirali«. Večina bivših srbskih politikov s titovci sploh noče sodelovati, ker se le predobro zavedajo, da je s komunizmom vsako sodelovanje nemogoče. Če pa se kdo dobi, ki si še utvarja, da bi morda vendarle lahko omiljujoče vplival na režim, če bi v njem sodeloval, a se komunistom ne zdi dovolj zanesljiv in poslušen, ga kratko malo proglasijo za »kompromitiranega« in ga odklonijo. Naslednji korak je navadno ta, da pride pred »ljudsko sodišče« in potem izginja.

Kako šibke se komunisti notranje počutijo, kaže poleg neštetih drugih pojavov tudi njihova nervozna borba proti vodilnim činiteljem bivših strank. Poročali smo že, kako so proti voditelju srbske demokratske stranke z Gavrilovićem na čelu v njegovi odsotnosti uprizorili v Beogradu nekak »občni zbor« te stranke. Na sestanku so izrekli Gavriloviću in vsemu vodstvu nezaupnico zaradi »izdajalskega in reakcionarnega delovanja« ter postavili novo vodstvo, ki je seveda takoj sklenilo sodelovanje s komunisti. Tako usodo so komunisti pripravili Gavriloviću, ki se je tako močno zavzemal za vzpostavitev odnošajev med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo in je bil tudi prvi beograjski poslanik v Moskvi.

Na enak način postopajo komunisti tudi proti vsem drugim bivšim politikom, ki se jim nočejo ukloniti in katerih se bojijo zaradi njihove morebitne zaslombe med ljudstvom. Temu naprtijo to, onemu ono krivdo. Topaloviću in njegovi socialistični stranki očitajo »reakcionarstvo in izdajstvo«, prav tako bivši hrvatski seljaški stranki z dr. Mačkom na čelu. O vodilnih ljudeh te stranke v svojih listih sploh ne govore drugače kakor o »izdajalski Mačkovi kliki« ali »Mačkovih reakcionarnih knogih«. V isti sapi jim očitajo sodelovanje z »okupatorji« in z ustaši, kakor sodelovanje s srbskimi četniki.

Tako skušajo komunisti »kompromitirati« vse tiste bivše politike in druge javne delavce, ki bi jih utegnili ovirati pri boljševizaciji Srbije. Na enak način bodo prej ali slej postopali tudi s svojimi sedanjimi pomagači, kakor hitro ne bodo več rabili njihovega okrasa. Ako bi ostali na oblasti, ne bi dovolili udejstvovanja nobeni drugi skupini, ker se predobro zavedajo, da bi to pomenilo konec njihove oblasti. Sedanje »sodelovanje« z nekaterimi nekomunisti jim je potrebno le kot slepilo za domačo in inozemsko javnost in le toliko časa, da bi zamorec izpolnil svojo dolžnost, na kar bi prejel »nagrado«, kakršne so pri komunistih običajne.

Kar velja za bivše politične ljudi, velja tudi za vse druge, pa naj se obešajo na komuniste iz zaslepljenosti ali iz špekulantstva. Prej ali slej bo tudi vsak od njih »kompromitiran« z vsemi posledicami, ki jih komunisti navezujejo na to obsodbo. Ali bodo vendar že enkrat spregledali tudi zadnji »simpatizerji«, da si s podpiranjem komunizma kopljejo le lastni grob?!

Kratke vesti z vsega sveta

Ženeva, 29. marca. Churchill je sporočil v spodnji zbornici, da pogrešajo državnega tajnika letalskega ministrstva Baldwin[illegible] v letalski nesreči, ki se je dogodila v Karachi. Ministrski predsednik je nadalje sporočil, da pogrešajo še nadaljnje visoke uradnike letalskega ministrstva.

Ženeva, 29. marca. Kakor javlja agencija Reuter iz Washingtona, grozi 62.000 ameriških delavcev v rudokopih antracita, ter 400.000 delavcev v rudokopih rjavega premoga, s stavko.

ODOBRENO